

SEMMELWEIS EGYETEM GYERMEKGYÓGYÁSZATI KLINIKA
BÓKAY UTCAI RÉSZLEG

A baba nem beszél – de a színe beszédes!

BILIARIS ATRESIA

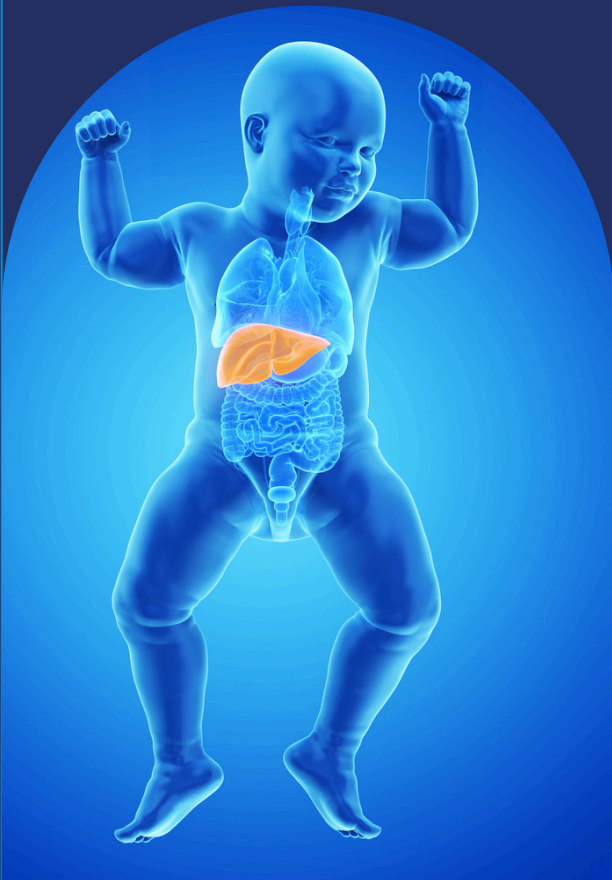
*Védőnőknek
szóló tájékoztató*

Mi az a biliaris atresia?

A biliaris atresia az epeutak gyulladásával és kötőszövetes elzáródásával járó, progresszív májbetegség, amely időben történő diagnózis és kezelés nélkül rövid időn belül májelégtelenséghez vezethet. Az érintett gyermekeknél a májtranszplantáció gyakran már az első életévükben szükségessé válhat.

Évente átlagosan 6-7 újszülöttet érint Magyarországon, de kis számuk ellenére, ezen betegek gondozása, gyakori kórházi kezelése, súlyos szövődményeik ellátása nagy terhet ró az érintett családokra és az egészségügyi ellátórendszerre.

A korai diagnózis és a minél hamarabbi sebészeti beavatkozás (Kasai-műtét) révén a betegség kimenetele javítható. Nemzetközi tapasztalatok szerint a műtétet ajánlott a 45. életnapig elvégezni, hogy a prognózis kedvezőbb legyen (ez jelenleg Magyarországon átlagosan 55 nap).

Milyen tünetekre figyeljenek, és mikor?

Elhúzódó sárgaság

Minden újszülött sárga lehet az első életnapokon, de fiziológiás esetben ez 1-2 héten belül elmúlik. Ha a sárgaság 2-3 hetes korban is fennáll, az további vizsgálatokat igényel.

Világos vagy színtelen széklet

Az újszülöttek normális széklete sárgás-zöldes színű. Ha a gyermek széklete világos vagy teljesen színtelen, az a biliaris atresia jele lehet.

Sötétsárga vizelet

Ha a vizelet szokatlanul sötétté válik, ez szintén figyelmeztető jel.

Tünetek és időzítés

2-3 hetes korban

Érett, tápszeres újszülöttek esetén 2 hetes, koraszülöttek vagy kizárólagosan anyatejjel táplált csecsemőknél 3 hetes korban még fennálló sárgaság esetén, azonnal irányítsák a gyermeket háziorvoshoz! Laboratóriumi vizsgálat során az össz és direkt bilirubinszint mérésével állapítható meg, hogy fiziológiás elhúzódó sárgaság vagy májbetegség (kóros epepangás) áll-e fent.

1 hónapos státusz vizsgálat

Legyen része a széklet színskála újbóli átbeszélése kórjelző tünetek nélkül is!

Védőnői teendők

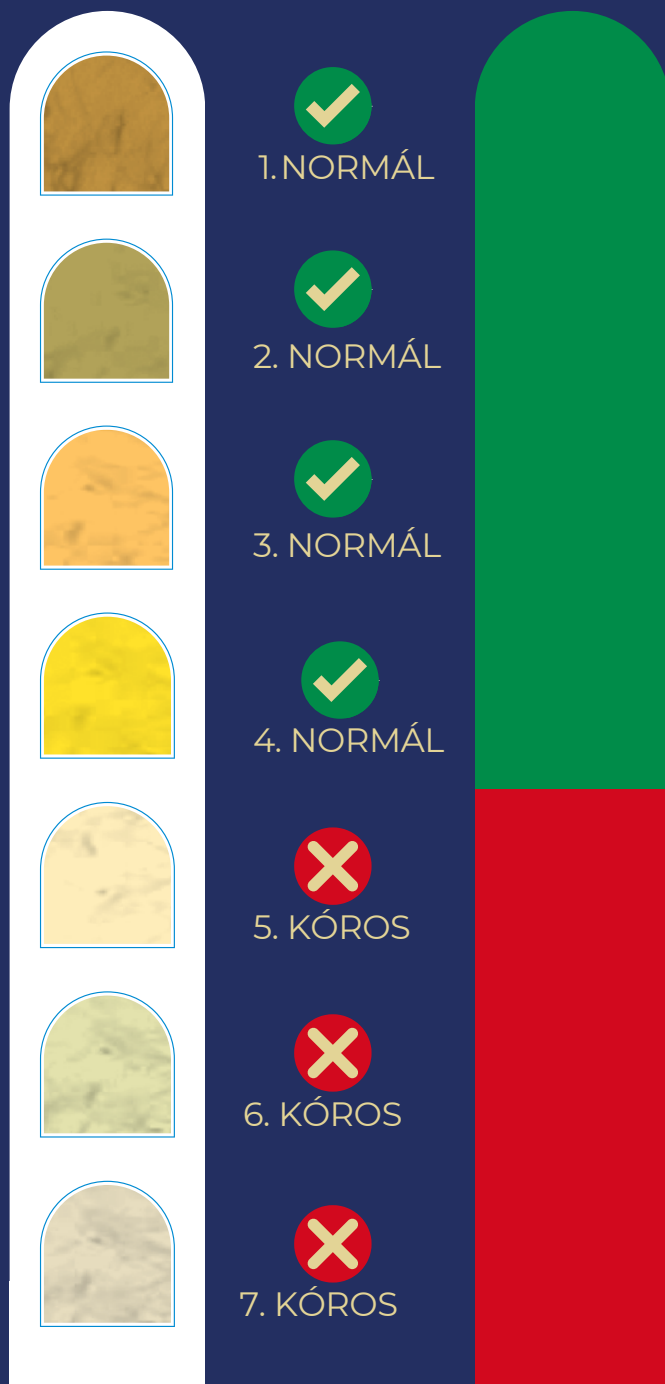
1. Már a harmadik trimeszterben tájékoztassák a kismamákat az újszülött széklet színének fontosságáról, illetve az elhúzódó sárgasággal járó teendőkről. Hívják fel figyelmüket a szülőknek írt tájékoztatóra, amely közérthető módon ismerteti a betegséget.

2. Az 1. újszülött látogatásnál mutassák meg neki a szülő tájékoztatóban is megtalálható székletszín-szűrőkártyát, világosítsák fel a szülőket az ezzel kapcsolatos kérdésekről.

3. Folyamatosan figyeljék az újszülött fejlődését, és ismételten tájékoztassák az édesanyákat arról, mikor kell háziorvosi vizsgálatot kérni.

Széket szín-szűrőkártya

Sárgaság

> 2 hetesen vagy

> 3 hetesen anyatejes/koraszülött